

Petróczi Éva Budapesten a Károli Gáspár Református Egyetemen tanít, irodalomtörténész, költő és műfordító. „Nemem méltóságát nem valami-féle mozgalomtól és akarnokoskodástól, hanem a teremtőtől kaptam.”

Egyházművészetre szakosodott képzőművész Sabău-Trifu Cristina. A liturgikus tér és az imádság összefüggéseiről szólnak művészi tárgyai, illetőleg képsorokkal, zenével elevenebbé tett előadásai. „Nagyon fontosnak tartom, hogy a művész ne kezelje felületesen a témát! Ha liturgikus térhez nyúl hozzá, a lelkekhez beszél!”

Buzogány Emese református lelkipásztor karitatív munkája során sok elesett emberrel, embertelen helyzettel találkozik: „A kórházban vagy a börtönökben vannak olyan történetek, amelyek bizonyítják, hogy létezik ökumené, van egység.” A napi bibliaolvasás élményszerűségét, fontosságát, az imádkozás ajándékát emeli ki pályája állomásaira visszatekintve.

Ferenczi Enikő kórházlelkész, egyetemi tanár. „Számomra csak Istenben hívő ember van, és nem valamilyen felekezethez tartozó.” De a hit természetesen nem mindig megvallható, így persze egy kórházlelkész nem mérlegel, hogy csak a hitben élőket segítse vagy segítsen az „istentagadókön” is.

Ez ennek a könyvnek az erőssége: valamennyi nő igyekszik megfogalmazni a hit kérdéseit, az ő személyes viszonyát hozzá, ugyanakkor a szavakon túl mindenkinek van egy személyes története is, és ez a történet a legpontosabban megfogalmazott hitről szóló vallomás.

Tordai Teréz

A DIÓFA ALATT

KENÉZ FERENC: *ESŐBEN KÖNNYEN RÁMTALÁLTOK.*
ILLUSZTRÁLTA OROSZ ANNABELLA. CSÍKSZEREDA,
PALLAS-AKADÉMIA KÖNYVKIADÓ, 2016.

Kenéz Ferenc mostani kötete újrakiadás, először 1983-ban jelent meg a Ion Creangă Könyvkiadó jóvoltából, Árkossy István rajzaival. Akkoriban egészen újnak számított ez a hang, ugyanis Kenéz Ferenc a ma svéd gye-

rekversként ismert gyerekvers típust honosította meg, a gyermekek egyszerű, de nem együgyű nyelvén szólalt meg, humoros, nem túlstilizált módon, nem a csicsergő madárhangot utánozva, hanem a gyerekbölcsesség áttetsző logikájával. Versei egyszerre szóltak és szólnak gyerekekhez és felnőttekhez.

„Régi házban lakunk. / A második emeleten. / Két ablakunk nyílik / az utcára. // Nagyon szeretek az / ablakban ülni, / amikor esik az eső, / és szeretek cseresznyét / enni az esőben...”

Így indul a kötet címadó verse. És aztán a folytatásban kialakul egy történet, ha nem is epikusan, de mozaikosan, megtudjuk, hogy az első ablak be van deszkázva, megtudjuk, hogy a gyerek apja (vagy anyja) a háborúban született, és megtudunk néhány dolgot az esernyők alakjáról is. De a lényeg, hogy egy kisfiú, ha esik az eső, az ablakban ül, és ilyenkor őt a legkönynyebb megtalálni. Csak oda kell menni a második ablakhoz, és ott lesz.

Amikor nincs verssorokba tördelve, szinte észre sem vevődik vers mi-voltuk. Mert ezek nem rímes versek, alighanem verseknek sem neveznék őket, ha nem volnának mégiscsak versek, ha nem lüktetne a szöveg, ha nem szólalna meg a zenéjük, ha nem volna hallható, érzékelhető gondolati és hangzásbeli ritmusuk.

„A szerelő bácsit / úgy várta az egész / család, mint én / a Télapót. // A szerelő bácsi / szinte úgy is érkezett meg, / mint Télapó: hatalmas / táskája volt, és piros / volt az orra.”

És aztán a szerelő bácsi elkezd szerelni, végzi a dolgát, a család meg igyekszik a kedvében járni, lótt-fut, kedveskedik körülötte, a szerelő bácsi meg nagy mogorván tevékenykedik, és amikor elmegy, a család hirtelen olyan mogorva lesz, amilyen a szerelő bácsi volt előbb... a szerelő bácsi meg biztos nevet... Hosszú történet, emberi sors belefér egy-egy versbe.

Mindig akad konfliktus, a leíró jellegű sorok között drámai feszültség jön létre, alig érzékelhetően, de a versben megannyi társadalomrajz is benne van. A család nem kap választ az elküldött levélre, de nem tudják, azért-e, mert az ő levelük se ment el, vagy azért, mert a címzett nem akart válaszolni, szóval nagy a tanácstalanság, meg kellene kérdezni a postást, a gyerek el is határozza, ha majd nagy lesz, megkérdezi tőle, mit csinált a levéllel, mire a postás lehet: „... csupán annyit / fog mondani nekem: / „Ki tudja, / olyan régen volt az, / elvtárs!” // A postások nem nagyon / beszédsek.”

A költő is megidéződik ebben a '83-ban született kötetben, ami azért is érdekes, mert akkoriban még nemigen idéződtek meg a költők saját ver-

seikben. Akkoriban még kevesen írtak ilyen közvetlen, ennyire „mai” gyerekverset, bár azt lehet mondani, hogy ez a kenézi gyerekhang, ez a költői megszólalás még ma is nagyon korszerű, nagyon egyedi, ma is ritka a sok csacsogó, gügyögő, a gyerekeket naiv és csetlő-botló babának tekintő gyerekirodalomban.

„Apa ült a konyhában, / egy piros konyhaszéken, / szemben az uborkásüvegekkel, / melyeket már két nappal / ezelőtt le kellett volna / hordjon a pincébe. // Csend volt. //

Apa nézett kifelé / a konyhaablakon, / s egyszer csak / fura-szomorkás hangon / azt mondta: // »Egy nagy zöld / diófa kellene, s alatta / egy kicsi fehér asztal, / ott lenne szabad csak / gyermekverset írni / mindenkinek!«

Megfontolandó megállapítás: csak az arra kijelölt helyeken, az arra kijelölt személyeknek kellene gyerekverset írniuk, megfontoltan és odaadóan. Gyerekverset írni csak látszólag könnyű. Keveseknek megy igazán.